

OBSAH.

Strana

Úvod.

Pojem, rozdělení a užitek dějin církevních 1

Doba první.

Perioda první.

Od Krista až do Konstantina Velikého (5 př. Kr.—313 po Kr.).

A. Dějiny vnější.

I. Počátek a vzrůst církve.

§ 1. Původ církve a první činnost její	3
§ 2. Působení sv. Petra	7
§ 3. Obrácení a působení apoštola Pavla	10
§ 4. Působení ostatních apoštolův	12
§ 5. Rozšíření křesťanství v prvních třech stoletích a příčiny rychlého rozšíření	14

II. Církev a stát.

§ 6. Osudy církve v zemi židovské. Ztroskotání Jerusalema. Zánik státu židovského	16
§ 7. Osudy církve v říši římské. Pronásledování křesťanův a všeobecné příčiny jeho	17
§ 8. Pronásledování křesťanů císaři římskými	19
§ 9. Vědecký boj proti církvi učenci židovskými a pohanskými	22

B. Dějiny vnitřní.

I. Ústava.

§ 10.	24
---------------	----

II. Učení.

§ 11. Otcové, spisovatelé a učitelé církevní	29
§ 12. Bludy a rozkoly v prvních třech stoletích	32

III. Kult a kázeň.

§ 13.	34
---------------	----

Perioda druhá.

Od císaře Konstantina Velikého († 337) až do konce VII. století.

A. Dějiny vnější.

I. Vzrůst církve.

§ 14. Křesťanství šíří se mimo říši římskou	40
---	----

*

§ 15. Křesťanství mezi Goty, Suevy, Vandaly, Burgundy, Langobardy a Franky	42
§ 16. Křesťanství na ostrovech Britských	44

II. Církev a stát.

§ 17. Moc státní v říši římské přeje církvi	46
§ 18. Následky přátelských styků státu římského s církví	50

B. Dějiny vnitřní.

I. Ústava.

II. Učení.

§ 19.	51
§ 20. Bludy a rozkoly	57

III. Kult a kázeň.

§ 21.	62
§ 22. Mnišství	65

Doba druhá.

Perioda první.

Od konce století VII. do papeže Řehoře VII. (1073).

A. Dějiny vnější.

I. Vzrůst církve.

§ 23. Křesťanství v Německu	69
§ 24. Obrácení Sasův a národů severních	72
§ 25. Obrácení Slovanův a Maďarův	73
§ 26. Pokračování	81
§ 27. Dokončení	88
§ 28. Obmezení křesťanstva islamem	91

II. Církev a stát.

§ 29. Styky papežů s vladaři světskými	94
§ 30. Styky biskupů s vladaři světskými v zemích germánských	97
§ 31. Úpadek císařství římského a vliv úpadku toho na papežství	98

B. Dějiny vnitřní.

I. Ústava.

§ 32. Vážnost kardinálův. Vznik kanovníkův	100
--	-----

II. Učení.

§ 33. Vzdělanost u národů germánských	101
§ 34. Obrazoborství a rozkol Řekův	103

III. Kult a kázeň.

§ 35.	104
---------------	-----

Perioda druhá.

Od Řehoře VII. až do pseudoreformace (1073—1517).

A. Dějiny vnější.

I. Vzrůst církve.

§ 36.	Výpravy křížové	106
§ 37.	Následky výprav křížových	109
§ 38.	Řády rytířské	110

II. Církev a stát.

§ 39.	Padesátiletý boj za svobodu církve (1073—1123)	112
§ 40.	Stoletý boj papežů proti caesaropapismu Hohenštaufův (1154—1254)	116
§ 41.	Pokračování	117
§ 42.	Vliv francouzský na stolec papežský. Papežové sídlí v Avignoně (1309—1377)	118
§ 43.	Význam zjetí avignonského pro Čechy a pro ostatní země	121

B. Dějiny vnitřní.

I. Ústava.

§ 44.	Nové řády a kongregace na základě řehole sv. Benedikta a sv. Augustina	125
-------	---	-----

II. Učení.

§ 45.	Univerzity. Scholastika a mystika	132
§ 46.	Humanismus	137
§ 47.	Bludařstva středověká. Inkvisice	138
§ 48.	Jan Viklef	142
§ 49.	Husitské hnutí v Čechách	144
§ 50.	Pokusy o potlačení husitství	150
§ 51.	Bouře husitské	153
§ 52.	Jednota Českých bratří	157

III. Kult a kázeň.

§ 53.	. . . . .	160
-------	-----------	-----

Doba třetí.

Perioda první.

Od vzniku vyznání evangelického až k politickému uznání jeho
mírem vestfálským (1517—1648).

A. Dějiny vnější.

I. Vzrůst církve.

§ 54.	Vzrůst křesťanství mimo Evropu	167
-------	--	-----

II. Církev a stát.

§ 55.	Proticírkevní hnutí v Německu, způsobené Martinem Lutherem	170
-------	---	-----

§ 56. Učení Lutherovo vniká mezi lid. Knížata berou v ochranu nové učení	173
§ 57. Náboženské novoty ve Švýcarsku	176
§ 58. Vzdělání vyznání evangelického v Evropě	179
§ 59. Vyznání evangelické v mocnářství rakousko-uherském. Válka třicetiletá	185
§ 60. Příčiny rychlého vzrůstu vyznání evangelického, podstata a účinky jeho	191

B. Dějiny vnitřní.

I. Ústava.

§ 61. Sněm tridentský	193
§ 62. Nové řády duchovní	194

II. Učení.

§ 63. Spory o články víry v lůně katolickém	199
---	-----

III. Kult a kázeň.

§ 64.	201
---------------	-----

Perioda druhá.

Od míru vestfálského až na naše časy (1648—1921).

A. Dějiny vnější.

I. Vzrůst církve.

§ 65. Činnost misionářská církve katolické v době nejnovější	204
--	-----

II. Církev a stát.

§ 66. Obmezování moci papežské	205
§ 67. Vliv revoluce francouzské na život církevní	207
§ 68. Styk církve se státem ve století 19. a 20.	211
§ 69. Papežové doby nejnovější	217

B. Dějiny vnitřní.

I. Ústava.

§ 70. Zrušení řádu jesuitského	222
--	-----

II. Učení.

§ 71. Vliv vyznání evangelického a revoluce francouzské na vědu katolickou	224
--	-----

III. Kult a kázeň.

§ 72.	227
---------------	-----

Posloupnost papežů římských	232
---------------------------------------	-----

Seznam všeobecných sněmův	235
-------------------------------------	-----

Ukazatel osob a věcí	236
--------------------------------	-----

Posloupnost papežů římských.

Sv. Petr 42—67.	Sv. Julius 337—352.
„ Linus † 79?	„ Liberius 352—366.
„ Kletus † 91?	Felix II. vzdoropapež.
„ Klement I. † 100?	Sv. Damasus I. 366—384.
„ Evarist † 108 nebo 109.	„ Siricius 384—398.
„ Alexander I. † 117 nebo 119.	„ Anastasius I. 398—401.
„ Xystus (Sixtus) I. † 126 nebo 128.	„ Inocenc I. 402—417.
„ Telesfor † 137 nebo 139.	„ Zosimus 417—418.
„ Hygin † 141 nebo 142.	„ Bonifác I. 418—422.
„ Pius I. † 156 nebo 157.	„ Celestýn I. 422—432.
„ Anicet † 167 nebo 168.	„ Xystus (Sixtus) III. 432—440.
„ Soter † 176 nebo 177.	„ Lev I. Veliký 440—461.
„ Eleuther † 189 nebo 190.	„ Hilarius 461—468.
„ Viktor † 201 nebo 202.	„ Simplicius 468—483.
„ Zefyryn † 218.	„ Felix III. (II.) 483—492.
„ Kalixt I. † 222.	„ Gelasius 492—496.
„ Urban I. † 230.	„ Anastasius II. 496—498.
„ Poncián † 235.	„ Symmachus 498—514.
„ Anter 235—236.	„ Hormisdas 514—523.
„ Fabian 236—250.	„ Jan I. 523—526.
„ Kornelius 251—253.	„ Felix IV. (III.) 526—530.
„ Lucius I. 253—254.	Bonifác II. 530—532.
„ Štěpán I. 254—257.	Jan II. 532—535.
„ Xystus (Sixtus) II. † 258.	Sv. Agapet I. 535—536.
„ Dionysius 259—268.	Silver I. 536—540.
„ Felix I. 269—274.	Vigilius 540—555.
„ Eutychianus 275—283.	Pelagius I. 555—560.
„ Kajus 283—296.	Jan III. 560—573.
„ Marcellinus 296—304.	Benedikt I. 574—578.
„ Marcellus 307—309.	Pelagius II. 578—590.
„ Eusebius † 309.	Sv. Řehoř I. Veliký 590—604.
„ Melchiades (Miltiades) 310—314.	Sabinianus 604—606.
„ Silvestr I. 314—335.	Bonifác III. † 607.
„ Marcus † 336.	Sv. Bonifác IV. 608—615.
	„ Deusdedit 615—618.
	Bonifác V. 619—625.

- Honorius I. 625—638.
 Severinus † 640.
 Jan IV. 640—642.
 Theodor I. 642—649.
 Sv. Martin I. 649—655.
 Eugenius I. 654—657.
 Vitalianus 657—672.
 Adeodatus 672—676.
 Donus (Domnus) 676—678.
 Sv. Agatho 678—681.
 „ Lev II. 682—683.
 „ Benedikt II. 684—685.
 Jan V. 685—686.
 Konon 686—687.
 Sv. Sergius I. 687—701.
 Jan VI. 701—705.
 Jan VII. 705—707.
 Sisinius † 708.
 Konstantin I. 708—715.
 Sv. Řehoř II. 715—731.
 „ Řehoř III. 731—741.
 „ Zachariáš 741—752.
 Štěpán II. † 752.
 Štěpán II. (III.) 752—757.
 Sv. Pavel I. 757—767.
 Štěpán III. (IV.) 768—772.
 Hadrian I. 772—795.
 Sv. Lev III. 795—816.
 Štěpán IV. (V.) 816—817.
 Sv. Paschal I. 817—824.
 Eugenius II. 824—827.
 Valentin II. † 827.
 Řehoř IV. 827—844.
 Sergius II. 844—847.
 Sv. Lev IV. 847—855.
 Benedikt III. 855—858.
 Sv. Mikuláš I. 858—867.
 Hadrian II. 867—872.
 Jan VIII. 872—882.
 Marinus I. 882—884.
 Hadrian III. † 885.
 Štěpán V. (VI.) 885—891.
 Formosus 891—896.
 Bonifác VI. † 896.
 Štěpán VI. (VII.) † 897.
 Roman † 897.
 Theodor II. † 897 nebo 898.
 Jan IX. 898—900.
 Benedikt IV. 900—903.
 Lev V. † 903.
 Christophorus † 904.
 Sergius III. 904—911.
 Anastasius III. 911—913.
 Lando † 914.
 Jan X. 914—929.
 Lev VI. † 929.
 Štěpán VII. (VIII.) 929—931.
 Jan XI. 931—936.
 Lev VII. 936—939.
 Štěpán VIII. (IX.) 939—942.
 Marin II. 943—946.
 Agapet II. 946—955.
 Jan XII. 955—964.
 (Lev VIII. vzdoropapež).
 Benedikt V. † 965.
 Jan XIII. 965—972.
 Benedikt VI. 973—974.
 (Bonifác (Franko) VII. † 985
 vzdoropapež).
 Benedikt VII. 974—983.
 Jan XIV. 983—984.
 (Jan XV. vetřelec).
 Jan XV. (XVI.) 985—996.
 Řehoř V. 996—999.
 (Jan XVI. vzdoropapež).
 Silvestr II. 999—1003.
 Jan XVII. † 1003.
 Jan XVIII. 1003—1009.
 Sergius IV. 1009—1012.
 Benedikt VIII. 1012—1024.
 Jan XIX. 1024—1033.
 Benedikt IX. 1033—1045.
 Řehoř VI. 1045—1046.
 Klement II. 1046—1047.
 Damasus II. † 1048.
 Sv. Lev IX. 1049—1054.
 Viktor II. 1054—1057.
 Štěpán IX. (X.) 1057—1058.
 (Benedikt X. nepravý papež).
 Mikuláš II. 1058—1061.
 Alexander II. 1061—1073.
 (Honorius II. vzdoropapež).
 Sv. Řehoř VII. 1073—1085.

(Klement III. vzdoropapež).
 Viktor III. 1086—1087.
 Urban II. 1088—1099.
 Paschal II. 1099—1118.
 Gelasius II. 1118—1119.
 Kalixt II. 1119—1124.
 Honorius II. 1124—1130.
 Inocenc II. 1130—1143.
 (Anaklet II. vzdoropapež).
 Celestýn II. 1143—1144.
 Lucius II. 1144—1145.
 Eugen III. 1145—1153.
 Anastasius IV. 1153—1154.
 Hadrian IV. 1154—1159.
 Alexander III. 1159—1181.
 (Viktor IV. vzdoropapež).
 (Paschal III. vzdoropapež).
 (Kalixt III. vzdoropapež).
 (Inocenc III. vzdoropapež).
 Lucius III. 1181—1185.
 Urban III. 1185—1187.
 Řehoř VIII. † 1187.
 Klement III. 1187—1191.
 Celestýn III. 1191—1198.
 Inocenc III. 1198—1216.
 Honorius III. 1216—1227.
 Řehoř IX. 1227—1241.
 Celestýn IV. † 1241.
 Inocenc IV. 1243—1254.
 Alexander IV. 1254—1261.
 Urban IV. 1261—1264.
 Klement IV. 1265—1268.
 Sv. Řehoř X. 1271—1276.
 Inocenc V. † 1276.
 Hadrian V. † 1276.
 Jan XXI. (XX.) 1276—1277.
 Mikuláš III. 1277—1280.
 Martin IV. 1281—1285.
 Honorius IV. 1285—1287.
 Mikuláš IV. 1288—1292.
 Sv. Celestýn V. vzdal se 1294.
 Bonifác VIII. 1294—1303.
 Benedikt XI. 1303—1304.

Klement V. 1305—
 1314.
 Jan XXII. 1316—1334.
 Benedikt XII. 1334—
 1342.
 Klement VI. 1342—
 1352.
 Inocenc VI. 1352—
 1362.
 Urban V. 1362—1370.
 Řehoř XI. 1370—1378.
 Urban VI. 1378—1389.
 (Klement VII. vzdoropapež).
 Bonifác IX. 1389—1404.
 (Benedikt XIII. vzdoropapež).
 Inocenc VII. 1404—1406.
 Řehoř XII. 1415 se vzdal.

Papežové pisánští :

Alexander V. 1409—1410 a
 Jan XXIII. 1410—1415.
 Martin V. 1417—1431.
 Eugen IV. 1431—1447.
 (Felix V. vzdoropapež).
 Mikuláš V. 1447—1455.
 Kalixt III. 1455—1458.
 Pius II. 1458—1464.
 Pavel II. 1464—1471.
 Sixtus IV. 1471—1484.
 Inocenc VIII. 1484—1492.
 Alexander VI. 1492—1503.
 Pius III. † 1503.
 Julius II. 1503—1513.
 Lev X. 1513—1521.
 Hadrian VI. 1522—1523.
 Klement VII. 1523—1534.
 Pavel III. 1534—1549.
 Julius III. 1550—1555.
 Marcellus II. † 1555.
 Pavel IV. 1555—1559.
 Pius IV. 1559—1565.
 Sv. Pius V. 1566—1572.
 Řehoř XIII. 1572—1585.
 Sixtus V. 1585—1590.
 Urban VII. † 1590.
 Řehoř XIV. † 1591.

Inocenc IX. † 1591.
 Klement VIII. 1592—1605.
 Lev XI. † 1605.
 Pavel V. 1605—1621.
 Řehoř XV. 1621—1623.
 Urban VIII. 1623—1644.
 Inocenc X. 1644—1655.
 Alexander VII. 1655—1667.
 Klement IX. 1667—1669.
 Klement X. 1670—1676.
 Inocenc XI. 1676—1689.
 Alexander VIII. 1689—1691.
 Inocenc XII. 1691—1700.
 Klement XI. 1700—1721.
 Inocenc XIII. 1721—1724.

Benedikt XIII. 1724—1730.
 Klement XII. 1730—1740.
 Benedikt XIV. 1740—1758.
 Klement XIII. 1758—1769.
 Klement XIV. 1769—1774.
 Pius VI. 1775—1799.
 Pius VII. 1800—1823.
 Lev XII. 1823—1829.
 Pius VIII. 1829—1830.
 Řehoř XVI. 1831—1846.
 Pius IX. 1846—1878.
 Lev XIII. 1878—1903.
 Pius X. 1903—1914.
 Benedikt XV. od 3. září 1914.

Seznam všeobecných sněmův.

1. V Nicei I.	325	14. V Lyoně II.	1274
2. V Cařihradě I.	381	15. Ve Vieně	1311—1312
3. V Efesu	431	16. V Kostnici	1414—1418
4. V Chalcedonu	451	17. V Basileji	1431—1437
5. V Cařihradě II.	553	a pokračování	
6. V Cařihradě III.	680	jeho ve Feraře	1438
7. V Nicei II.	787	a ve Florencii	1439
8. V Cařihradě IV.	869	18. V Římě (V. lateránský)	1512—1517
9. V Římě (I. laterán.)	1123	19. V Tridentě	1545—1563
10. V Římě (II. laterán.)	1139	20. V Římě (vaticánský)	1869—1870
11. V Římě (III. laterán.)	1179		
12. V Římě (IV. laterán.)	1215		
13. V Lyoně I.	1245		